

VAJNAI

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (negyedik tanács)
2005. október 6. *

A C-328/04. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Fővárosi Bíróság (Magyarország) a Bírósághoz 2004. július 28-án érkezett 2004. június 24-i végzésével terjesztett elő az előtte

Vajnai Attila

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, K. Schiemann (előadó) és Juhász E. bírák,

főtanácsnok: C. Stix-Hackl,

hivatalvezető: R. Grass,

a főtanácsnok meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: magyar.

meghozta a következő

Végzést

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a hátrányos megkülönböztetés tilalmának mint alapvető közösségi jogi elvnek az értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a magyar Büntető Törvénykönyv 269/B. §-ának megsértése miatt Vajnai Attila ellen indított büntetőeljárás keretében terjesztették elő, amely rendelkezés büntetendőnek nyilvánítja az „önkényuralmi jelképek” nagy nyilvánosság előtti használatát.

Jogi háttér

- 3 A magyar Büntető Törvénykönyv „Önkényuralmi jelképek használata” című 269/B. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vöröscsillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet

a) terjeszt;

b) nagy nyilvánosság előtt használ;

c) közszemlére tesz;

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő.

- (2) Nem büntethető az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény miatt, aki azt ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, művészeti célból vagy a történelem, illetve a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából követi el.
- (3) Az (1)–(2) bekezdés rendelkezései az államok hatályban levő hivatalos jelképeire nem vonatkoznak.”

Az alapügy és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 4 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kitűnik, hogy Vajnai Attila, a magyarországi Munkáspárt alelnöke ellen büntetőeljárást indítottak, mert egy 2003. február 21-én Budapesten rendezett tüntetés során nagy nyilvánosság előtt 5 cm átmérőjű, kartonpapírból készült ötágú vöröscsillagot viselt a ruháján. A helyszínt biztosító rendőrjárőr felhívta az érintettet a jelkép eltávolítására, amit ez utóbbi meg is tett.
- 5 2004. március 11-i ítéletével a Pesti Központi Kerületi Bíróság Vajnai Attilát bűnösnek mondta ki, a magyar Büntető Törvénykönyv 269/B. §-a (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott „önkéntespolgári jelkép” használatának vétségében. E bíróság úgy határozott, hogy az érintettet 1 éves időtartamra próbára bocsátja, valamint elrendelte a szóban forgó jelkép elkobzását.

6. Ezen ítélet ellen Vajnai Attila fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.
7. Előzetes döntéshozatalra utaló végzésében a Fővárosi Bíróság kiemeli, hogy több tagállamban, így például az Olasz Köztársaságban, a baloldali pártok jelképe a vöröscsillag, illetve a sarló-kalapács. E bíróság szerint ebből az következik, hogy az olasz baloldali szervezetek tagjai minden tiltás nélkül használhatják a munkásmozgalom jelképeit, míg a magyar Büntető Törvénykönyv tiltja e jelképek használatát. Így felmerül a kérdés, hogy hátrányosan megkülönböztető-e az olyan rendelkezés, amely valamely tagállamban büntetőjogi szankciók terhe mellett tiltja a nemzetközi munkásmozgalom jelképeinek használatát, míg valamely más tagállam területén ugyanezen jelképek használata semmilyen szankciót nem von maga után.
8. E körülmények között a Fővárosi Bíróság úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A magyar Büntető Törvénykönyv 269/B. §-a (1) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint aki ötágú vöröscsillagot ábrázoló jelképet nagy nyilvánosság előtt használ, közszemlére tesz – ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg – vétséget követ el, összhangban van-e a Közösség diszkrimináció tilalmára vonatkozó alapelvével? Az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke, mely szerint az Unió a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásán alapul, vagy a 2003/43/EK irányelv rendelkezései, melyek ugyancsak az alapvető szabadságjogokra utalnak, illetőleg az Alapvető Jogok Chartája 10., 11. és 12. cikkének rendelkezései lehetővé teszik-e, hogy az a személy, aki politikai meggyőződését az azt tükröző jelképpel szemmel láthatóvá kívánja tenni, ezt bármely tagállamban megtehesse?” [Az előterjesztett szöveg értelemszerű javításával.]

A Bíróság hatásköréről

- 9 A magyar és a holland kormány, valamint a Bizottság, amelyek írásbeli észrevételeket tettek, kétségüket fejezik ki arra vonatkozóan, hogy a Bíróságnak van-e hatásköre az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megválaszolására.
- 10 Annak megállapítása érdekében, hogy a Bíróságnak van-e hatásköre, meg kell vizsgálni a feltett kérdés tárgyát.
- 11 Kérdésével a nemzeti bíróság lényegében arra vár választ, hogy a hátrányos megkülönböztetés elvének tilalmával, az EU 6. cikkel, a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvvel (HL L 180., 22. o.; magyar nyelvű különkiadás 20. fejezet, 1. kötet, 23. o.), illetve a 2000. december 7-én Nizzában ünnepélyesen kihirdetett Európai Unió Alapjogi Chartájának (HL C 364., 1. o.) 10., 11., és 12. cikkével ellentétes-e az olyan nemzeti rendelkezés, mint a magyar Büntető Törvénykönyv 269/B. §-a, amely az alapügyben szóban forgó jelkép nagy nyilvánosság előtti használatát büntetni rendeli.
- 12 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében, amikor valamely nemzeti szabályozás a közösségi jog hatálya alá tartozik, az előzetes döntéshozatali ügyben eljáró Bíróságnak minden olyan értelmezési elemet meg kell adnia, amelyre a nemzeti bíróságnak szüksége van annak megítéléséhez, hogy az adott szabályozás összeegyeztethető-e azokkal az alapvető jogokkal, amelyek tiszteletben tartását a Bíróság biztosítja (lásd a C-299/95. sz. Kremzow-ügyben 1997. május 29-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-2629. o.] 15. pontját).
- 13 Ezzel szemben a Bíróság nem rendelkezik e hatáskörrel olyan szabályozás tekintetében, amely nem tartozik a közösségi jog keretei közé, és ahol a jogvita tárgya semmilyen módon nem kapcsolódik a Szerződések rendelkezéseinek hatálya alá tartozó egyik helyzethez sem (lásd a fent hivatkozott Kremzow-ítélet 15. és 16. pontját).

- 14 Meg kell állapítani, hogy Vajnai Attila ügye semmilyen módon nem kapcsolódik a Szerződések rendelkezéseinek hatálya alá tartozó egyik helyzethez sem, és hogy a magyar szabályozás az alapügyre alkalmazva nem tartozik a közösségi jog keretei közé.
- 15 E körülmények között – a Bíróság eljárási szabályzata 92. cikkének 1. §-a alapján – meg kell állapítani, hogy a Bíróságnak nyilvánvalóan nincs hatásköre a Fővárosi Bíróság által feltett kérdés megválaszolására.

A költségekről

- 16 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez utóbbi bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következő végzést hozza:

Az Európai Közösségek Bíróságának nyilvánvalóan nincs hatásköre a Fővárosi Bíróság (Magyarország) 2004. június 24-i végzéssel feltett kérdésének megválaszolására.

Aláírások